

Γέροντος Εφραίμ: Αγιορειτικά Μηνύματα (Νικόλαος Κόιος, Διευθυντής Σύνταξης Πεμπτουσίας, Επίκουρος Καθηγητής ΑΕΑΘ)

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Ζούμε σε μία εποχή που οφείλουμε να παραδεχθούμε ότι η πρώτη εντύπωση, μέσα από την ανάπτυξη του μάρκετινγκ και την δύναμη της εικόνας παίζει πολύ μεγάλο ρόλο σε κάθε επιλογή. Ειδικά όταν η επιλογή αφορά ένα βιβλίο το οποίο θα θέλαμε να διαβάσουμε, η πρώτη εντύπωση έχει ακόμη μεγαλύτερη ισχύ, δεδομένου ότι το βιβλίο και η ανάγνωση διέρχονται κρίση στις ημέρες μας. Σε χώρους όπου διατίθενται βιβλία, οι μεγάλοι εκδοτικοί οίκοι προσπαθούν μέσω διαφημιστικής οπτικοακουστικής καμπάνιας να ελκύσουν το αναγνωστικό κοινό και να ανεβάσουν τις πωλήσεις τους.

Με αυτό το δεδομένο θα μπορούσε να θεωρήσει κάποιος ότι ένα βιβλίο με τον απλό τίτλο «Αγιορειτικά Μηνύματα» και χωρίς πομπώδη εμφάνιση, όπως αυτό του Γέροντος Εφραίμ, του σεβαστού Καθηγουμένου της Ι.Μ.Μ. Βατοπαιδίου, ελάχιστους θα μπορούσε να ελκύσει. Ακόμη και εντός του εκκλησιαστικού χώρου άνθρωποι, ιδιαίτερα νέοι, βλέποντας από τα περιεχόμενα ότι πρόκειται για μία σειρά ομιλιών, ίσως να μην παρακινούνταν εύκολα να το διαβάσουν. Περισσότερο ελκύει συνήθως ό,τι περιέχει εικόνες, μία πλοκή, ένα σενάριο, το οποίο θα ξεκινά από κάπου και θα τελειώνει μέσα από μία διήγηση, ακόμη και όταν πρόκειται για κείμενο πνευματικό. Δεν είναι τυχαίο ίσως ότι στις προτιμήσεις των πνευματικών αναγνωσμάτων τις μεγαλύτερες τις συγκεντρώνουν οι βίοι των Αγίων και των εναρέτων ανδρών εν γένει.

Όταν ωστόσο ο φιλομαθής αναγνώστης υπερβεί τον πειρασμό της πρώτης εντύπωσης και μπει στον κόπο να αρχίσει να διαβάζει τα κείμενα του παρόντος βιβλίου, η διάθεση αλλάζει και το ενδιαφέρον αυξάνεται αντιστρόφως ανάλογα προς τις διαθέσεις που παραπάνω περιγράψαμε. Οι λόγοι του Γέροντος Εφραίμ δεν είναι απλώς κηρυκτικοί και διδακτικοί. Δημιουργούν μία ατμόσφαιρα Πνεύματος. Εντρύφηση στην Αγία Γραφή και τους Βίους των Αγίων, κατάδυση στην ασκητική εμπειρία της Εκκλησίας και ιδιαίτερα του Αθωνικού μοναχισμού, εμπειρικές αναφορές στην ορθόδοξη θεολογία, ειλικρινής έκφραση της αγωνίας για τα προβλήματα της κοινωνίας των ανθρώπων όλης της γης. Όλα αυτά συμπλέκονται και δομούνται στη βάση μίας πανηγυρικά έκδηλης Χριστοκεντρικότητας και

Θεοτοκοκεντρικότητας. Ο λόγος σαφής, η γλώσσα κατανοητή που αποδίδει με εύληπτο τρόπο υψηλά νοήματα. Οι μικρές προτάσεις δεν κουράζουν τον αναγνώστη και δημιουργούν την αίσθηση της συνοχής των υπό πραγμάτευση θεμάτων.

Κορυφαία «στιγμή» του βιβλίου η συνάντηση και ο απομαγνητοφωνημένος διάλογος του Σεβαστού Καθηγουμένου με τον μακαριστό Γέροντα Σωφρόνιο του Έσσεξ. Είχαμε ακούσει τον διάλογο αυτό μέσα από ηχητικό αρχείο δημοσιευμένο στην ιστοσελίδα της Πεμπτουσίας. Το να τον έχεις όμως μπροστά σου γραπτό δημιουργεί μία άλλη αίσθηση. Ο χρόνος της κατ' ιδίαν ανάγνωσης είναι διαφορετικός σε ποιότητα από το χρόνο της ζωντανής ακρόασης και του διαδικτύου. Κρύβει μέσα του μία ησυχαστική διάσταση, η οποία σε παρακινεί να ανακαλύψεις το βάθος των λεγομένων. Οι ερωτήσεις του Γέροντος Εφραίμ ωθούν τον Γέροντα Σωφρόνιο να μιλήσει για την προσωπική αποκάλυψη του Θεού στον άνθρωπο, της οποίας το εμπειρικό βάθος είναι ανεξάντλητο. Ωστόσο η απλή και άμεση γλώσσα αφήνει για κάθε αναγνώστη θυρίδες συμμετοχικής κατανόησης στα λεγόμενα, ανάλογα με την δεκτικότητά του.

Δανειζόμενοι μία αναφορά του προλόγου, τον οποίο υπογράφει ο Σεβαστός Καθηγούμενος της Ι.Μ. Σίμωνος Πέτρας Γέρων Ελισαίος, μπορούμε με βαθειά πεποίθηση να πούμε κι εμείς ότι στην εποχή του κορεσμού και της συγχύσεως, ένας τέτοιος τόμος προερχόμενος από περίσσειμα φιλοθέου καρδιάς και από την εμπειρία και τις θλίψεις της ασκητικής βιοτής, σίγουρα μπορεί και αξίζει να βρει χώρο και χρόνο για κάθε αναγνώστη, για τον οποίον το διάβασμα δεν αποτελεί ένα ακόμη προϊόν για κατανάλωση, αλλά αφορμή πνευματικής θεωρίας.